

מורשת

מהממלכה המאוחדת

ועד התגבשות

הלאומיות היהודית

מדריך למורה

מבוא

על הספר

הספר מתאר את האירועים המרכזיים בתולדות עם ישראל באופן כרונולוגי מתקופת המלוכה ועד התגבשות הלאומיות היהודית. הפרקים בספר מביאים את נושאי הלימוד השונים בחלוקה לחמש תקופות והן:

כינון המלוכה בישראל ותקופת בית ראשון

- **פרק א - ימי ממלכת ישראל המאוחדת** (תקופת השופטים, ימי מלכותו של שאול, ימי מלכותו של דוד, ימי מלכותו של שלמה)
- **פרק ב - פילוג ממלכת ישראל המאוחדת** (הרקע לפילוג הממלכה, פילוג הממלכה, הרפורמה של ירובעם בן נבט, חורבן ממלכת ישראל, ממלכת יהודה לבדה, חורבן ממלכת יהודה והיציאה לגלות).

השיבה לציון ותקופת בית שני

- **פרק ג - הכרזת כורש והשיבה לציון** (עלייתו של כורש למלוכה בפרס, הכרזת כורש, השיבה לציון, בניית בית המקדש השני, מעמד הכהנים).
- **פרק ד - עזרא ונחמיה עולים ליהודה** (עלייתו של עזרא, פעולותיו של עזרא, עלייתו של נחמיה, פעולותיו של נחמיה).
- **פרק ה - השלטון ההלניסטי ביהודה** (אלכסנדר מוקדון, מאפייני התרבות ההלניסטית, א"י במלחמת הדיאדוכים, שלטון בית תלמי, שלטון בית סלווקוס, ההתייוונות בקרב היהודים, המאבקים על הכהונה והעימות עם הסלווקים בירושלים).
- **פרק ו - שלטון בית חשמונאי ביהודה** (גזירות הדת של אנטיוכוס, מרד החשמונאים, מנהיגותו של יהודה המכבי, ההנהגה של יונתן, ההנהגה של שמעון, שלטון יוחנן הורקנוס, מלכותו של אלכסנדר ינאי, שלטון שלום ציון המלכה, מחלוקת האחים וסוף שלטון בית חשמונאי, הפרושים, הצדוקים והאיסיים).
- **פרק ז - יהודה פרובינקיה רומית** (השתלטות רומא על יהודה, בית אנטיפטרוס האדומי, הורדוס מלך יהודה ופעולותיו).

- **פרק ח - יהודה מורדת בשלטון רומא** (הנציבים הראשונים, הנציב פונטיוס פילטוס, אגריפס הראשון, הנציבים השניים, המרד הגדול, מלחמת האחים בירושלים, כיבוש ירושלים וחורבן בית המקדש השני, נפילת מצדה).

היהודים בתקופת המשנה והתלמוד

- **פרק ט - התגבשות היהדות ללא מקדש** (היהודים לאחר המרד, רבן יוחנן בן זכאי, רבן גמליאל, חכמי יבנה מנהיגי העם).
- **פרק י - התסיסה ביהודה ומרד בר כוכבא** (מרד התפוצות, גזירות הקיסר אדריאנוס, מרד בר כוכבא ותוצאותיו).
- **פרק י"א - עריכת המשנה וחתירת התלמוד** (הנהגת היהודים בגליל, ביסוס מוסד הנשיאות, רבי יהודה הנשיא, עריכת המשנה, האמוראים וחתירת התלמודים, התפוררות האימפריה הרומית, שלטון הביזנטים).

היהודים בתקופת ימי הביניים

- **פרק י"ב - ארץ ישראל בימי הביניים** (דת האסלם, שלטון חליפות בית עומיה, שלטון חליפות בית עבאס, שלטון הפטמיים ממצרים, שלטון הסלג'וקים, מסעות הצלב, ממלכת ירושלים, צאלח א דין, סוף ממלכת הצלבנים ושלטון הממלוכים).
- **פרק י"ג - היהודים בימי הביניים** (המרכז היהודי בבבל, רב סעדיה גאון, היהודים באירופה הנוצרית, קהילות יהודי אשכנז, גזירות תתנ"ו, רש"י, המרכז היהודי בספרד, הרמב"ם, היהודים בספרד הנוצרית, הרמב"ן, גזירות קנ"א, גירוש יהודי ספרד).

היהודים בעת החדשה

- **פרק י"ד - היהודים באימפריה העותומנית** (האימפריה העותומנית, א"י תחת שלטו עותומני, המרכז הרוחני בצפת, יחס העותומנים ליהודים, תנועת השבתאות).
- **פרק ט"ו - היהודים בממלכת פולין ליטא** (התיישבות היהודים בפולין, גזירות ת"ח ו-ת"ט, היהודים בפולין במאה ה-18, תנועת החסידות).

- **פרק ט"ז - עידן הנאורות ותנועת ההשכלה** (עידן הנאורות באירופה, רעיונות ההומניזם, היהודים במרכז אירופה, תנועת ההשכלה היהודית). התכנים בספר כתובים וערוכים תוך שימת דגש על הסברים ממוקדים, שאלות מנחות, דוגמאות להמחשה, וכן שאלות ותרגילים באסטרטגיות למידה שונות לתרגול החומר הנלמד.

על המדריך למורה

המדריך למורה נועד לאפשר לכם המורים:

- להרחיב את ההסבר בנושאים מסוימים שיש בספר באמצעות הסברים מפורטים המופיעים באתרים שונים באינטרנט.
  - להמחיש את נושאי הלימוד בספר באמצעות צפייה בסרטוני המחשה שונים המופיעים באינטרנט.
- שילוב של חומר הלימוד בספר יחד עם הרחבה והמחשה של הנושאים השונים יתרמו לתלמידים להבין טוב יותר את חומר הלימוד.

כינון המלוכה בישראל ותקופת בית ראשון

פרק א – ימי ממלכת ישראל המאוחדת

ממלכת ישראל המאוחדת - הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%9E%D7%9C%D7%9B%D7%AA_%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C_%D7%94%D7%9E%D7%90%D7%95%D7%97%D7%93%D7%AA

מלכות שאול – הסבר מורחב

http://www.damada.co.il/topics/israel/history/shaul_kingdom.shtml

ימי שלטון שאול המלך – סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=qkS5PBbid_0

<https://www.youtube.com/watch?v=jk8cz5Nquyk>

<https://www.youtube.com/watch?v=A6ndSGjJx78>

<https://www.youtube.com/watch?v=ACNLZKOCYAE>

<https://www.youtube.com/watch?v=KW3ylz8gji8>

מלכות דוד – הסבר מורחב

http://www.damada.co.il/topics/israel/history/david_kingdom.shtml

ימי שלטון דוד המלך - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=oktqNYGT6el>

<https://www.youtube.com/watch?v= fb9BEccBWQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=8x56wRotceg>

<https://www.youtube.com/watch?v=OxijYKTJmDQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=JFToOYI1gLs>

<https://www.youtube.com/watch?v=-b7uHI4E0wk>

מלכות שלמה – הסבר מורחב

http://www.damada.co.il/topics/israel/history/solomon_kingdom.shtml

ימי שלטון שלמה המלך - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=EOf7DzUb3e4>

<https://www.youtube.com/watch?v=wdsVcqf9ggw>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZTbfk6R3bxA>

<https://www.youtube.com/watch?v=oiF-wObznds>

פרק ב' – פילוג ממלכת ישראל המאוחדת

המלך רחבעם - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=xC6Mlqfsbm8>

<https://www.youtube.com/watch?v=qvGkKFdN7U8>

פילוג הממלכה - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=MFNumre0rA4>

<https://www.youtube.com/watch?v=ERtrPsVA41l>

<https://www.youtube.com/watch?v=1DT6GsLp7L4>

<https://www.youtube.com/watch?v=FYWVTEfzQwk>

ממלכת ישראל – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%9E%D7%9C%D7%9B%D7%AA_%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C

ממלכת יהודה – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%9E%D7%9C%D7%9B%D7%AA_%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%94

חורבן ממלכת ישראל – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=vbbEBPBBWoc>

<https://www.youtube.com/watch?v=3VoNe3mHMuc>

https://www.youtube.com/watch?v=l2RuX_kykxc&t=146s

<https://www.youtube.com/watch?v=qMEaffgmo7A>

<https://www.youtube.com/watch?v=elzSdx1xX20>

חזקיהו מלך יהודה - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=LppXuuH7srU>

חורבן ממלכת יהודה והיציאה לגלות - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=pZhLLeVFy7Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=LHxcmpWLvkE>

<https://www.youtube.com/watch?v=9ZZbhDoYHX0>

<https://www.youtube.com/watch?v=BTMwJj6fZbA>

<https://www.youtube.com/watch?v=f8KQnSv93O8>

השיבה לציון ותקופת בית שני

פרק ג' – הכרזת כורש והשיבה לציון

הכרזת כורש – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%9B%D7%A8%D7%96%D7%AA_%D7%9B%D7%95%D7%A8%D7%A9

כורש מלך פרס - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=knTzxMAYiV4>

<https://www.youtube.com/watch?v=xveGzQsAIXs>

<https://www.youtube.com/watch?v=50E3gEfsbQ>

הכרזת כורש - סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=cv_eD_kZjck

השיבה לציון – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A9%D7%99%D7%91%D7%AA_%D7%A6%D7%99%D7%95%D7%9F

השיבה לציון - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=jBCf1YY5pzM>

<https://www.youtube.com/watch?v=pk9fCDuUR5Y>

בניית בית המקדש השני - סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=0rl_gXj5qJY

<https://www.youtube.com/watch?v=UNLxGDoapOg>

פרק ד – עזרא ונחמיה עולים ליהודה

עזרא ונחמיה – הסבר מורחב

<http://www.brainkingdom.com/%D7%9E%D7%99-%D7%94%D7%99%D7%95-%D7%A2%D7%96%D7%A8%D7%90-%D7%95%D7%A0%D7%97%D7%9E%D7%99%D7%94>

http://www.damada.co.il/topics/israel/history/ezra_nechemya.shtml

עזרא ונחמיה - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=KMPeVw2-gXM>

פרק ה – השלטון ההלניסטי ביהודה

התקופה ההלניסטית – הסבר מורחב

http://www.damada.co.il/topics/israel/history/hellenistic_period.shtml

אלכסנדר מוקדון - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=FnECTCdd57U>

התרבות ההלניסטית - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=DKfv6S8Jumk>

<https://www.youtube.com/watch?v=6zZO7BDPA7c>

ההתייוונות בקרב היהודים – הסבר מורחב

<http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=15654>

יהודה בתקופה החשמונאית - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=ZGDeHVD652M>

<https://www.youtube.com/watch?v=6f560F5m9PE>

פרק ו – שלטון בית חשמונאי ביהודה

גזירות הדת של אנטיוכוס - הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%92%D7%96%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA_%D7%90%D7%A0%D7%98%D7%99%D7%95%D7%9B%D7%95%D7%A1

גזירות אנטיוכוס - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=v5fGRichHrps>

מרד החשמונאים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=6zZO7BDPA7c>

<https://www.youtube.com/watch?v=t1vmkraw7I>

בית חשמונאי – הסבר מורחב

<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%97%D7%A9%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%90%D7%99%D7%9D>

המדינה החשמונאית

<https://www.youtube.com/watch?v=yzxM6oOqOD0>

<https://www.youtube.com/watch?v=KGPCpOrf24w>

ממלכת החשמונאים – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%9E%D7%9C%D7%9B%D7%AA_%D7%94%D7%97%D7%A9%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%90%D7%99%D7%9D

ממלכת החשמונאים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=eJKFy2DaeX0>

הכתות ביהודה (הפרושים, הצדוקים והאיסיים)

<https://www.youtube.com/watch?v=0wSbu22qnL0>

<https://www.youtube.com/watch?v=7aRZ6ZI-WPM>

<https://www.youtube.com/watch?v=pMwDIKaITkw>

פרק ז – יהודה פרובינקיה רומית

פומפיוס כובש את יהודה - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=aRtgmCegZO8>

<https://www.youtube.com/watch?v=mPJT9M9aBes>

המלך הורדוס – הסבר מורחב

<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%95%D7%A8%D7%93%D7%95%D7%A1>

המלך הורדוס - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=aRtgmCegZO8>

<https://www.youtube.com/watch?v=K3lhp9O44ZE>

<https://www.youtube.com/watch?v=0e3w5GHpbZY>

<https://www.youtube.com/watch?v=zK0nLH7teNs>

פרק ח – יהודה מורדת בשלטון רומא

תקופת הנציבות – הסבר מורחב

http://www.damada.co.il/topics/israel/history/roman_proconsuls.shtml

תקופת הנציבות - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=2O8OryXleF8>

<https://www.youtube.com/watch?v=9FoXlrbCVXc>

המרד הגדול

<https://www.youtube.com/watch?v=g7bAanyuvpo>

<https://www.youtube.com/watch?v=9cfzVhVuXBA>

<https://www.youtube.com/watch?v=GTxDcif-XT4>

חורבן בית המקדש השני

<https://www.youtube.com/watch?v=Hen0wmoj5RU>

https://www.youtube.com/watch?v=mdE3xz_G4pA

<https://www.youtube.com/watch?v=aC3nUrJutsM>

נפילת מצדה

<https://www.youtube.com/watch?v=Ytaezwubzyw>

<https://www.youtube.com/watch?v=2p-HqgfZR08>

<https://www.youtube.com/watch?v=11iPrDv8aBE>

היהודים בתקופת המשנה והתלמוד

פרק ט – התגבשות היהדות ללא מקדש

המנהיגות ביבנה – הסבר מורחב

<http://www.textologia.net/?p=16951>

המנהיגות ביבנה - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=eJ2P2OAnRoU>

<https://www.youtube.com/watch?v=kFJYJqwZ0ww>

רבן יוחנן בן זכאי - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=RTRpj2fmbk>

פרק י – התסיסה ביהודה ומרד בר כוכבא

מרד התפוצות – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%A8%D7%93_%D7%94%D7%AA%D7%A4%D7%95%D7%A6%D7%95%D7%AA

הקיסר אדריאנוס והיהודים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=Yyo8LL3jBDg>

מרד בר כוכבא – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%9E%D7%A8%D7%93_%D7%91%D7%A8_%D7%9B%D7%95%D7%9B%D7%91%D7%90

מרד בר כוכבא - סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=-7577_xfsUU

רבי עקיבא - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=S8fOQSATXG4>

פרק י"א – עריכת המשנה וחתימת התלמוד

רבי יהודה הנשיא – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A8%D7%91%D7%99_%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%94_%D7%94%D7%A0%D7%A9%D7%99%D7%90

רבי יהודה הנשיא - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=kMmKaKLLSYM>

המשנה - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=icy6rY2LLIs>

האמוראים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=ay2bHBVyyQc>

התלמוד - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=ZluzhELAx44>

התפוררות האימפריה הרומית - סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=mh72dXc_hSw

השלטון הביזנטי בארץ ישראל - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=FBjPNu0MYJg>

היהודים בתקופת ימי הביניים

פרק י"ב – ארץ ישראל בימי הביניים

דת האסלם - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=O7LXKed61Gg>

<https://www.youtube.com/watch?v=PDxKxnVZtgo>

<https://www.youtube.com/watch?v=mG-eSUyViwl>

חליפות בית אומיה – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%91%D7%99%D7%AA_%D7%90%D7%95%D7%9E%D7%99%D7%94

חליפות בית עבאס – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%91%D7%99%D7%AA_%D7%A2%D7%91%D7%90%D7%A1

השושלת הפאטמית ממצרים – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%A9%D7%95%D7%A9%D7%9C%D7%AA_%D7%94%D7%A4%D7%90%D7%98%D7%9E%D7%99%D7%AA

הסלג'וקים – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%A9%D7%95%D7%A9%D7%9C%D7%AA_%D7%94%D7%A1%D7%9C%D7%92%27%D7%95%D7%A7%D7%99%D7%AA

מסע הצלב לירושלים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=9FFvXpHBRw>

<https://www.youtube.com/watch?v=CcGzQ3ga5R8>

ממלכת ירושלים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=daTskfCs5o0>

סאלח א דין - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=lhoh6hOWdH4>

הממלוכים - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=u-uj9gdlllA>

פרק י"ג – היהודים בימי הביניים

המרכז היהודי בבל – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%99%D7%94%D7%93%D7%95%D7%AA_%D7%91%D7%91%D7%9C

ר' סעדיה גאון - סרטון

https://www.youtube.com/watch?v=Rq_Mt0mwJng

https://www.youtube.com/watch?v=B_yJlxMzdc

<https://www.youtube.com/watch?v=mDxDxB7bnuo>

היהודים באירופה הנוצרית - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=33ixMmlXsk0>

<https://www.youtube.com/watch?v=mTl1v2CD6A>

רש"י – סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=yLcG27A38K0&t=295s>

תור הזהב של יהודי ספרד – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%AA%D7%95%D7%A8_%D7%94%D7%96%D7%94%D7%91_%D7%A9%D7%9C_%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%99_%D7%A1%D7%A4%D7%A8%D7%93

היהודים בספרד

<https://www.youtube.com/watch?v=eP4MU8RTdGw>

<https://www.youtube.com/watch?v=FLIJhEUzoU>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ftbsw1Bnm6U>

ר' שמואל הנגיד

<https://www.youtube.com/watch?v=v2qZMMPOL8Y>

ר' שלמה איבן גבירול

<https://www.youtube.com/watch?v=CkQSTCsGnpA>

ר' יהודה הלוי

<https://www.youtube.com/watch?v=-io-6di9bvs>

הרמב"ם

<https://www.youtube.com/watch?v=bXreA96Wjyk>

<https://www.youtube.com/watch?v=ij56kr5PKAA>

<https://www.youtube.com/watch?v=gmTvp3wZnIE>

<https://www.youtube.com/watch?v=Z2IyDaHqS0k>

הרמב"ן

<https://www.youtube.com/watch?v=uR6ZXWsWcVo>

ר' אברהם אבן עזרא

<https://www.youtube.com/watch?v=QQbzqis6BfM>

גירוש יהודי ספרד

<https://www.youtube.com/watch?v=cklOQjqJC4k>

<https://www.youtube.com/watch?v=82ujRm9ea-l>

היהודים בעת החדשה

פרק י"ד – היהודים באימפריה העותומנית

התקופה העותומנית בארץ ישראל – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%AA%D7%A7%D7%95%D7%A4%D7%94_%D7%94%D7%A2%D7%95%D7%AA%27%D7%9E%D7%90%D7%A0%D7%99%D7%AA_%D7%91%D7%90%D7%A8%D7%A5_%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C

ארץ ישראל באימפריה העותומנית - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=wemToOkB9A0>

<https://www.youtube.com/watch?v=qfB4MccFWXQ>

רבי יוסף קארו

<https://www.youtube.com/watch?v=bRpiLH71PWY>

רבי יצחק לוריא (האר"י)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZsKh9HoZ9bQ>

https://www.youtube.com/watch?v=6oB1_JIRIY

היהודים באימפריה העותומנית – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%99%D7%9D_%D7%91%D7%90%D7%99%D7%9E%D7%A4%D7%A8%D7%99%D7%94_%D7%94%D7%A2%D7%95%D7%AA%27%D7%9E%D7%90%D7%A0%D7%99%D7%AA

דונה גרציה

<https://www.youtube.com/watch?v=waEWIgKAXM8>

תנועת השבתאות

<https://www.youtube.com/watch?v=hrET2YILd6U>

<https://www.youtube.com/watch?v=hS7cBluAHkA>

<https://www.youtube.com/watch?v=M6LeuKgMCIY>

פרק ט"ו – היהודים בממלכת פולין ליטא

היהודים בממלכת פולין ליטא – הסבר מורחב

<http://lexicon.cet.ac.il/wf/wfTerm.aspx?id=1095>

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%99%D7%94%D7%93%D7%95%D7%AA_%D7%A4%D7%95%D7%9C%D7%99%D7%9F

היהודים באירופה במאה ה-18

https://www.youtube.com/watch?v=d4uQ5kw_r0s

היהודים בממלכת פולין - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=CySPuIV6RD0>

גזירות ת"ח ות"ט – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%92%D7%96%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA_%D7%AA%22%D7%97-%D7%AA%22%D7%98

תנועת החסידות

<https://www.youtube.com/watch?v=K0dBPQHWqbQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=zg0d57wNTjM>

<https://www.youtube.com/watch?v=xD8b20onAdk>

<https://www.youtube.com/watch?v=YjMWYNSJE90>

<https://www.youtube.com/watch?v=lcqx18I0CvA>

<https://www.youtube.com/watch?v=uA0cCupnijw>

הגאון מוילנה (הגר"א)

<https://www.youtube.com/watch?v=Dve9R3SBMS4>

<https://www.youtube.com/watch?v=PW8TRqCTP-E>

פרק ט"ז – עידן הנאורות ותנועת ההשכלה

עידן הנאורות – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A2%D7%99%D7%93%D7%9F_%D7%94%D7%A0%D7%90%D7%95%D7%A8%D7%95%D7%AA

עידן הנאורות - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=Y6oYrnHT6lc>

תנועת ההשכלה היהודית – הסבר מורחב

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%AA%D7%A0%D7%95%D7%A2%D7%AA_%D7%94%D7%94%D7%A9%D7%9B%D7%9C%D7%94_%D7%94%D7%99%D7%94%D7%95%D7%93%D7%99%D7%AA

תנועת ההשכלה היהודית - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=U0qDi2un8a0>

<https://www.youtube.com/watch?v=4hyjxZCunv4>

<https://www.youtube.com/watch?v=YSAMPP4BeKg>

<https://www.youtube.com/watch?v=WtfxoLapQCM>

משה מנדלסון - סרטון

<https://www.youtube.com/watch?v=WT0TEsmWY-I>

<https://www.youtube.com/watch?v=grc29DEMA30>

<https://www.youtube.com/watch?v=eNVNoKEbv7M>